

Tetraodon Lineatus

Oorsprong;

Ook wel bekend als Fahaka Puffer of Nijl Puffer, en staat synoniem aan Tetraodon Fahaka. Tetraodon betekent zo veel als "viertanden".

De vindplaats van deze mooie geel gestreepte kogelvis is de Nijl (en omstreken) in Afrika. Als we de Nijl onderwater gaan bekijken zien we dat dit een woeste rivier is met weinig anders dan zand (modder), hout en hier en daar een bos waterplanten.

In het aquarium;

Een Fahaka in gevangenschap, dan wel een aquarium, hecht niet erg veel waarde aan een biotoop. Zo lang ze een eigen plekje hebben waar ze zich kunnen afzonderen van alles en iedereen en waar niemand ze ziet, dan vinden ze het al gauw goed. Ze hebben deze rust ook echt nodig, anders worden ze wat onrustig. Zo'n plekje kan bijvoorbeeld een stuk hout zijn waar ze onder en/of achter kunnen liggen. Daarnaast graven ze zich graag in in het zand.

Hou er wel rekening mee dat Fahaka's een beetje onhandig zijn en echt denken dat ze eeuwig klein (ze kunnen tot 44cm worden in het wild) blijven... Dus gebruik alleen materialen waar ze zich niet aan kunnen bezeren en laat voldoende vrije zwemruimte over! Wat mij erg opviel aan Scooby's gedrag is, dat hij nerveus wordt van "wapperende" planten, wat ook best logisch is want die kent hij vanuit zijn thuisland niet. Ook drukke zwemmers worden niet echt op prijs gesteld. Kogelvissen zijn ontzettend nieuwsgierig en willen alles in de gaten houden, een vis die steeds voorbij zwemt, gaat hem op zijn zenuwen werken. In het ergste geval grijpt'ie hem gewoon..

Daarnaast houden Fahaka's niet van fel licht. Dat geeft 2 opties; weinig tl's boven je bak hangen, of veel drijfplanten gebruiken. Zelf heb ik 2 tl's boven mijn bak, de ene brand van 11.00 uur tot 23.00 uur, de andere van 19.00 uur tot 24.00. Op die manier bouw je het licht op en ook weer netjes af.

Wat ik in mijn bak gedaan heb aan inrichting is veel anubias op hout zetten, omdat deze

plant wat stugge bladeren heeft die kogel in kwestie niet kapot maakt. Verder staan er wat zwaardplanten achterin, drijft er een bos waterpest (nitraatvreter) rond, een boel kikkerbeet (fosfaatvreter), en een plant waarvan ik de naam niet weet.

Voedsel;

Maar waar houden Fahaka's dan wel van? Lekker eten (liefst vaak en veel), een boel sch**ten, een baasje dat ze veel aandacht geeft, en een omgeving waar nog eens wat te zien is.

Fahaka's vallen onder de groep "hunters/zoekers" en zijn bijna altijd actief op zoek naar voedsel. Helaas voor de volwassen Fahaka is het slecht om ze vaak en te veel te voeren, daar krijgen ze een "vette lever" van (doodsoorzaak nummer 1), en ze vreten tot ze eruit zien of ze bijna ontploffen. Jonge Fahaka's die nog in de groei zijn kunnen wel vaker gevoerd worden, maar steeds pas als hun buikje weer plat is. Daarnaast zijn kogels kampioen in baasjes om hun vinnetjes te winden met hun bedelgedrag en zielige blikken. Dus baasjes opgepast; trap er niet in! Ze zijn niet zielig, ze hebben echt geen honger, en t is heel gezond voor ze om ze niet elke dag te voeren. Voor volwassen Fahaka's is het voeren zelfs om de 4-5 dagen heel normaal! In de Niji ligt het voedsel ook niet voor het oprapen.

Zo ziet een bedelende Fahaka met een overdosis zelfmedelijden en ongelooooooooooflijk honger eruit;

Op het menu staan vooral kokkels, mosselen met of zonder schelp, garnalen met of zonder schil en/ of rauw of gekookt, zeevruchten cocktail, kreeft (levend worden ze ook zeker gewaardeerd), appelslakken vanaf 2cm, en héél af en toe een spiering. Let wel op dat er in het voedsel geen conserveringsmiddelen en zout zit. De kleinere kogel eet muggenlarven, mosselzaad, kleine garnalen, kreeftvlees, mysis, slakken (geen puntslakken, ze kunnen hun tanden breken op de te harde huisjes!) maar al vrij snel zijn ze sterk genoeg in hun kaken om ook grotere hapjes aan te kunnen. Omdat het meeste voer diepvries is ben ik een voorstander van het regelmatig toevoegen van vitaminedruppels.

Filtratie, waterwaarden en bakgrootte;

Veel eten betekend ook veel uitwerpselen. Veel uitwerpselen betekend weer hoog nitraat. En dat wil je nou weer net niet, omdat dat op lange termijn schadelijk is voor je vinnige vriendje. Nitriet en ammonia kunnen ze trouwens ook heel slecht tegen. Er zit dus niks anders op dan braaf elke week veel water te verversen. Voor elke kogelsoort is 50% heel

normaal, dit lijkt veel, maar test je waterwaarden maar eens.

Daarnaast heb je ook een flink filter nodig, en zo iets als overfiltratie bestaat niet. Heb je dit niet dan krijg je diverse soorten algen in je bak, en zweefvuil. Helaas spreek ik uit ervaring. Vanaf september vorig jaar heb ik een eheim 2328 (aquaria tot 600L) onder m'n 500L bak gehad en ik heb last van penseel-, en draadalg. Ook blauwalgen heb ik voor bij zien komen.. Sinds een klein maandje staat er een eheim 2260 (aquaria tot 1500L) naast en het zweefvuil is weg, de draadalg lijkt ook minder snel terug te komen en er is ook wat penseel alg verdwenen.

Waterwaarden die je het beste kunt aanhouden voor een Fahaka zijn;

ph 6.8-7.8

kh 5 of hoger (dan blijft je ph altijd stabiel)

gh 12-16

no2 0

no3 zo laag mogelijk

ammonia 0

fosfaat 0

En een temperatuur van 24-28 graden. Mijn ervaring is dat 25-26 graden perfect voor ze is. Mocht het tijdens een hittegolf iets warmer worden kunnen ze dit prima aan, tot 30graden zeker.

De grootte van de bak die ze op volwassen leeftijd nodig hebben is minimaal 500L. Nou is de lengte van de bak niet het belangrijkste, ze zwemmen toch niet rechtdoor naar de overkant, maar wat wel heel belangrijk is, is de diepte. Deze grote jongens worden maximaal 44 cm en met wat decoratie in je bak erbij gerekend heb je dus al gauw een diepte van 60 cm nodig.

Sexen en kweek;

Daar kunnen we kort over zijn. Er is geen geslachtonderscheid mogelijk. En hoe ze zich voorplanten in de natuur is zelfs nog een groot raadsel, omdat deze vis erg agressief is tegen soortgenoten. In gevangenschap schijnt een enkel geval bekend te zijn, maar aangeraden wordt toch deze vis alleen te houden. Wel is bekend dat een Fahaka een eierlegger is.

Gedrag;

Het temperament en de persoonlijkheid van elke kogel is uniek, geen enkele kogelvis zal precies zijn als zijn soortgenootje. Er zitten echt kleine verschillen tussen. Dat kan zijn dat de ene Fahaka echt zo agressief is zo als ze bekend staan en al zijn huisgenoten stuk voor stuk afmaakt, maar het kan ook goed zijn dat deze erg timide is of zelfs gesteld op zijn huisgenootje(s). Er zijn verschillende internetsites die "ideale huisgenootjes" aangeven, maar ik ben een voorstander van niet te veel bijvis, en zeker geen drukke of agressieve vissen. Aangegeven "ideale" vissen zijn; kogelvissen, dwergcichliden, Afrikaanse cichliden van gelijk formaat, pleco's, botia's, catfish, en andere vissen van gelijke grootte en temperament. Eigenlijk kan ik bij elke soort een kleine ramp bedenken als de Fahaka een pestdag heeft.

Mijn voorkeur gaat uit naar kleine L nummers, omdat hij deze moeilijk kan grijpen en zij zich prima kunnen verstoppen als dat nodig is. En wat grotere catfish (niet kleiner dan 10cm), zoals de synodontis. Mijn Syno sp. 5 is nu over de 15cm en maakt het prima. Natuurlijk kun je een Fahaka ook prima alleen houden, dit is misschien nog wel het beste. Op latere leeftijd worden kogelvissen wat agressiever en bestaat er een kans dat ze op hun huisgenootjes gaan jagen. Een Fahaka kan overigens met goede verzorging en wat geluk wel 10 jaar worden.

Wat ik zelf erg leuk vind is dat ze erg op hun baasje gericht zijn en je ook echt contact met ze hebt. Als je bij Scooby zit en je legt je hand op het raam dan komt hij naar je toe gezwommen, beweeg je je hand opzij dan volgt hij ook.

Deze intelligente wezentjes leggen hun grens van waar ze naar kijken ook niet in het aquarium, maar ze loeren door heel de kamer waarin de bak staat. Met hun grote rode ogen houden ze alles in de gaten. Het leuke is ook dat die nieuwsgierige kijkertjes onafhankelijk van elkaar bewegen, soms heb je dus een vreselijk loensende kogel!

Wat ik pas geleden geleerd heb is dat ze het ook heerlijk vinden om in een sterke stroming te spelen. Scoobje ging als een jong kogeltje te keer toen ik zijn nieuwe filter aanzette, en trok daarbij verschillende bekjes waarmee hij me liet zien dat hij nieuwe dingen ervaaarde die hem zeker bevielen. Hij is nu nog levendiger en vrolijker dan anders. Fahaka's laten heel sterk hun humeur zien door gezichtuitdrukkingen en gedrag. Als hij knorrig is ligt hij bijvoorbeeld met een stalen blik in zijn hol, komt er dan een vis bij liggen wordt deze meteen weggejaagd. Heeft hij goede zin dan blaast hij kuiltjes in het zand en vuil op hoopjes uit zijn "huis" (het hol waar hij regelmatig in ligt, zijn beschutte plekje). Als hij erg vrolijk is zwemt hij druk rond en waaiert dan steeds z'n staartvin uit.

Opvallend is ook dat een Fahaka verschillende kleuren aanneemt bij de verschillende dingen die hem op een dag bezig houden. Normaal is hij gekleurd zo als op bovenstaande foto's. Als hij op het zand ligt, slaapt of zich ingraaft wordt hij wat grauwer en valer van kleur. Bij veel stress wordt hij grauw met grote grijze vlekken op zijn hoofdje. Als hij druk aan t jagen is worden zijn strepen heel erg scherp;

Alleen bij hele erg stress situaties blazen kogels zich op. Als dit met water gebeurd is het niet heel erg, al kun je het natuurlijk beter voorkomen.. Het ziet er misschien grappig uit, maar je kogel doet dit omdat hij zich zelf wil beschermen tegen iets en brengt dus een hoop paniek met zich mee. Blaast je kogel zich op met lucht, dan wordt dat toch wat riskanter en als hij zich zelf niet leeg kan laten lopen zul je hem moeten helpen. Lukt dit dan nog niet dan kan het hem zijn leven kosten. Een gestresste vis is geen gelukkige vis, toch? Dus laten we een kogel niet voor de lol zichzelf opblazen.

Conclusie;

Fahaka's zijn ontzettend mooie, sociale (naar mensen toe), intelligente zoetwater kogelvissen met een heel eigen karakter. Als je de tijd en ruimte hebt zijn ze zeker de moeite waard. Met Scoobje heb ik een zelfde soort band als met m'n kat, in mijn ogen is hij een huisdier dat net zo veel aandacht nodig heeft. Het grote verschil met andere vissen vind ik dat kogelvissen wat meer werk zijn in onderhoud en verzorging, en persoonlijk vind ik het niet direct beginnersvissen.

Foto's; Scooby, mijn Fahaka (ongeveer 2 jaar & bijna 30cm groot).

Tekst; Esther Brouwer